

Naturskyddsföreningens Västra Götaland***Bohuslän, Norra Älvsborg, Södra Älvsborg Länsförbund***

**Till Svenska Kraftnät
Box 1200
172 24 SUNDBYBERG**

Synpunkter på utbyggnad av kraftlinje, Sydvästlänken Västra Götaland och Skaraborg

Utbyggnad av elförsörjningen baseras idag på idén om en fortsatt ökad energiförbrukning. Samtidigt ökas idag effektiviteten. Moderna maskiner, ny belysningsteknik, bättre isolering och så vidare minskar energibehovet. En utbyggnad av vindkraften till planerade 30 TWh, ombyggnad av äldre kärnkraftverk, bättre utnyttjande av åtskilliga TWh spillvärme och en utbyggnad av solfångare till åtminstone 30 TWh kan sammantaget ge ett betydande energitillskott. Solcellerna blir allt effektivare och biogasen är bara i början av sin utbyggnad. Därför anser vi, att utbyggnaden av Sydvästlänken grundar sig på ett föråldrat tänkande med energiproduktion i stora anläggningar med långa distributionsvägar, med avsevärda energiförluster i överföringen. Vi motsätter oss inte att överföringskapaciteten av el utökas och förbättras, men genomförandet kan (beroende på sträckning och metodik) komma att innebära stora ingrepp och få stora och negativa konsekvenser för landskap, natur och friluftsliv samt ge minskad skogsproduktion. Det är därför av stor vikt att val av sträckning och metodik utreds mycket bättre, för att just minska de negativa konsekvenserna.

Markkabel Ulricehamn – Grunnebo

Det rådande utbyggnadsförslaget från Ulricehamn, med en markkabel genom skog och mark rakt åt nordväst, menar vi orsakar ett betydande ingrepp i naturen. Det alternativ som vi anser är möjligt att acceptera är en markkabel in i Skaraborg, som följer befintlig väg bana längs med riksväg 40 till Ulricehamn, väg 46 till Falköping, och vidare upp till Trollhättan och Grunnebo.

Väne-Ryr – Norska gränsen

I den nya förstudien anges tre alternativ för sträckan Väne-Ryr- norska gränsen:

- A. Luftledning (enligt förra förstudien huvudalternativet)
- A1 norra delen (Strömstads kommun och Idefjordenområdet)
- B. Ny luftledning genom Dalsland
- C. Kombinerad ny mark och luftledning genom Dalsland

Luftledning Väne-Ryr - Kopperöd – Mållsjön – Lersjön – norska gränsen

Alternativ A: Ledningen följer befintliga ledningsgator i hela sin sträckning vilket vid första anblicken av alternativen kan anses förnuftigt. Men den samlade ledningsgatan blir bred och påtaglig. Detta är mycket negativt för naturupplevelsen och känslan av orördhet.

Alternativ B och C: En ny kombinerad mark- och luftledning genom hela Dalsland kommer att få mycket stora och negativa konsekvenser för naturområden och friluftsliv. Både förslag B och C med luftledning, utformas på ett sätt som påtagligt skadar natur- och landskapsvärden och leder till minskad skogsproduktion. Inom Dalsland mellan Öxnered/Vänerns borg och upp till Kornsjö förordar vi istället en markkabel längs med järnvägsvallen kombinerat med en upprustning av järnvägen i samverkan med Trafikverket. Vi vill uppmärksamma er på att Dalslandskommunernas miljönämnd även föreslagit denna lösning.

Alternativet A1: innebär att ny ledningsgata dras från norska gränsen, men sedan viker av och går in i Sverige och genom Strömstads kommun, allt i en helt ny ledningsgata. Varför var inte detta med i förra förstudien? Det kan väl inte ha varit okänt att ledningen skulle fortsätta? Utredaren skriver själv att denna dragning lokalt ger stor påverkan vid och över Idefjorden och passage över Bohusleden. Området har delar med orörd karaktär som påverkas. Detta alternativ måste utredas betydligt bättre!

Alternativen mark och/eller sjökabel från Munkedal till norska gränsen

Alternativet sjökabel och markkabel låter vid första påseendet intressant. Dessa alternativ har i den nya förstudien inte någon egen beteckning. Vi vill understryka att en markkabel längs Bohusbanan från Munkedal upp till norska gränsen ger en bra möjlighet att begränsa ingreppen och samtidigt satsa på en upprustning av tågbanan! Ett annat acceptabelt alternativ är en dragning längs E6 norrut mot Oslo. D.v.s. följ redan befintlig infrastruktur!

Vad gäller sjökabeln som alternativ från Uddevallatrakten till Norge, kan vi inte bedöma konsekvenserna av detta då det inte är utrett. Varför inte sjökabel i Idefjorden så slipper vi den som ny luftledning i Strömstad kommun? Samma här, vi kan inte bedöma om det uppstår negativa konsekvenser på det marina livet om man lägger en sjökabel eftersom frågan inte är utredd.

Vi vill dock å det starkaste poängtera de negativa inslagen vid den förslagna dragningen med mark och/eller sjökabel mellan Väne-Ryr och Munkedal. Den föreslagna dragningen följer befintlig luftledning till Mållsjön. Därefter med fortsatt luftledning genom Herrstadsfjällets naturreservat och friluftsområde och vidare ut över Örekilsälven, även detta område med mycket stora naturvärden. Herrestadsfjället, med riksintresse för friluftsliv, utnyttjas idag av många människor.

En ny luftledning längs med den befintliga ledningsgatan (130 kV), kommer att kräva en breddning med ca 40 meter och därmed bli mycket bred och påtaglig. Till detta kommer ingreppen i form av arbetsvägar mm. Förslaget innebär oacceptabla, negativa konsekvenser för landskap, natur och friluftsliv. Det är inte rimligt att göra så omfattande ingrepp i dessa områden med så stora allmänna intressen och naturvärden.

Anslutningen till Munkedals terminalstation får inte innebära så stora negativa konsekvenser som blir fallet med dragning över Herrestadsfjället och Örekilsälven! Om något av alternativen mark/eller sjökabel från Munkedal och norrut skulle bli aktuellt är det nödvändigt att hitta en annan lösning mellan Uddevallaområdet och Munkedal. Nya alternativ måste i så fall studeras och följderna belysas bättre.

Allmänna synpunkter och nya förslag

Landskapet genomkorsas av ledningsgator, vilka upptar mycket stora landarealer och påverkar friluftsliv, naturvärden och skog. Vi saknar alternativ i den nya förstudien. Det är mycket angeläget att ansvariga verkligen anstränger sig för att minska bredden på ledningsgatorna och samordna insatser med andra intressenter. Möjligheter att lägga ner kablar i vägbanan, använda modern teknik, utforma stolpar som minimerar bredden på ledningsgatorna måste prövas bättre i det fortsatta arbetet! När man lägger andra typer av kablar såsom VA och gasledningar används ofta s.k. styrd borring och påverkan blir då minimal. Motsvarande teknik bör ingå i

denna prövning och bör redovisas i det fortsatta arbetet. Det måste gå att bättre nyttja möjligheter att dra elledningar i anslutning till järnvägar, vägar eller annan redan exploaterad mark. Vi vill också påpeka att i alternativen mark och sjökabel finns många delar som måste utredas noggrant och konsekvenserna för miljö och natur belysas tydligt. Att gräva ner kabel där det finns ett tillräckligt stort jordtäckte är givetvis ett intressant alternativ. Men i bergsområden, vilket det finns gott om i Bohuslän, kommer bl.a. omfattande sprängningsarbeten att behöva utföras. Nedgrävning av kablar i våtmarker kan också få stora negativa konsekvenser. Det borde rimligen vara bättre att dra lite längre ledningar vissa sträckor och tillåta några omvägar än att gå in i värdefulla orörda områden.

Vi önskar återkomma med synpunkter allteftersom arbetet fortsätter.

Med vänliga hälsningar

Ordförande Bohusläns Länsförbund

Emma Nohrén

Vice ordförande Bohusläns Länsförbund

Lars – Erik Jevås

Ordförande Norra Älvsborgs Länsförbund

Barbara Sandell

Ordförande Södra Älvsborgs Länsförbund

Ingegerd Borg Saviharju

Naturskyddsföreningen i Strömstad

Ordförande Bo Magnusson

Skogsdals Naturskyddsförening

Ordförande Ingvar Arvidsson

Uddevalla Naturskyddsförening

Lars Thorsson